

II

(Nelegislatīvi akti)

REGULAS

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) 2023/1577

(2023. gada 20. aprīlis),

ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 575/2013 papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem par to, kā aprēķināt pašu kapitāla prasības attiecībā uz tirgus risku netirdzniecības portfeļa pozīcijām, kuras pakļautas ārvalstu valūtas riskam vai preču riskam, un par šīm pozīcijām piemērojamo režīmu regulatīvo atpakaļejošo pārbaūžu prasību un peļņas un zaudējumu attiecinājuma prasības vajadzībām saskaņā ar alternatīvo iekšējā modeļa pieeju

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenčuālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 325. panta 9. punkta trešo daļu, 325.bf panta 9. punkta trešo daļu un 325.bg panta 4. punkta trešo daļu,

tā kā:

- (1) Ņemot vērā dažādos vērtības mērus, ko piemēro netirdzniecības portfeļa pozīcijām, ir jāprecizē, vai iestādēm būtu jāizmanto šo pozīciju uzskaites vērtība vai patiesā vērtība kā bāze, lai saskaņā ar alternatīvo standartizēto pieeju vai alternatīvo iekšējā modeļa pieeju, kas izklāstītas attiecīgi Regulas (ES) Nr. 575/2013 trešās daļas IV sadaļas 1.a un 1. b nodaļā, aprēķinātu pašu kapitāla prasības attiecībā uz tirgus risku netirdzniecības portfeļa pozīcijām, kas pakļautas ārvalstu valūtas riskam, preču riskam vai abiem šiem riskiem.
- (2) Tā kā netirdzniecības portfeļa pozīciju vērtību nenosaka vienīgi tirgus riska faktori, iestādēm nevajadzētu būt pienākumam katru dienu novērtēt šīs pozīcijas, lai aprēķinātu pašu kapitāla prasības attiecībā uz ārvalstu valūtas risku saskaņā ar alternatīvo standartizēto pieeju. Tā vietā iestādēm šo pozīciju vērtībā, ko izmanto par aprēķina bāzi, būtu jāatspoguļo tikai tās izmaiņas, kas ir saistītas ar šo pozīciju ārvalstu valūtas riska komponentiem.
- (3) Lai nodrošinātu konsekveni ar grāmatvedības praksēm, iestādēm būtu jāizmanto nesēnākā pieejamā netirdzniecības portfeļa pozīcijas uzskaites vērtība kā bāze, lai aprēķinātu pašu kapitāla prasību attiecībā uz ārvalstu valūtas risku saskaņā ar alternatīvo standartizēto pieeju. Tomēr šo pozīciju patiesā vērtība arī tiek uzskatīta par piemērotu bāzi pašu kapitāla prasību aprēķināšanai. Tādēļ būtu jāļauj iestādēm par bāzi minētajam aprēķinam izmantot patieso vērtību, nevis nesēnāko pieejamo uzskaites vērtību, ja tās vismaz reizi ceturksnī novērtē visas savas netirdzniecības portfeļa pozīcijas patiesajā vērtībā.

⁽¹⁾ OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.

- (4) Lai ierobežotu jebkādu iespējamu ārvalstu valūtas riska nepareizu atspoguļojumu netirdzniecības portfeli, bāze, ko izmanto, lai atspoguļotu izmaiņas ārvalstu valūtas riska faktoros, iestādēm būtu jāatjaunina reizi mēnesī. Šāds biežums ir samērīgs, jo īpaši salīdzinājumā ar to, ka iestādēm saskaņā ar alternatīvo iekšējā modeļa pieeju ārvalstu valūtas riska faktori ir jāatjaunina katru dienu.
- (5) Ņemot vērā to, ka dažas ārvalstu valūtas pozīcijas netirdzniecības portfeli varētu izrietēt no nemonetāriem posteņiem, kuru vērtība netiek atjaunināta katrā pārskata sniegšanas datumā valūtas kursa izmaiņu atspoguļošanai, ir jānosaka īpašs režīms, lai saskaņotu pašu kapitāla prasību aprēķināšanu attiecībā uz ārvalstu valūtas risku minētajiem posteņiem saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 trešās daļas IV sadaļas 1.a nodaļas 2. iedaļā noteikto uz jutīgumu balstīto metodi.
- (6) Saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem iestādēm parasti ir pašu kapitāla prasību aprēķināšanai patiesajā vērtībā jānovērtē to finanšu instrumenti, kurus ietekmē preču risks. Tomēr, ja iestāde fiziski tur precī un grāmatvedības nolūkos neizmanto attiecīgās pozīcijas patieso vērtību, šīs pozīcijas patiesā vērtība būtu jāizmanto par bāzi, lai aprēķinātu pašu kapitāla prasības attiecībā uz tirgus risku, jo tā nodrošina precīzu un vienkāršu alternatīvās standartizētās pieejas īstenošanu. Turklāt patiesās vērtības izmantošana par bāzi ļauj iestādēm precīzi atzīt riska ierobežošanas un diversifikācijas ietekmi starp pozīcijām, kas tiek turētas netirdzniecības portfeli, un pozīcijām, kas tiek turētas tirdzniecības portfeli. Minētā bāze būtu jāatjaunina reizi mēnesī, tādējādi nodrošinot samērīgu pieeju, jo īpaši salīdzinājumā ar to, ka iestādēm saskaņā ar alternatīvo iekšējā modeļa pieeju preču riska faktori ir jāatjaunina katru dienu.
- (7) Vispārējais tiesiskais regulējums attiecībā uz alternatīvo iekšējā modeļa pieeju ārvalstu valūtas vai preču riskam pakļautu netirdzniecības portfeļa pozīciju novērtēšanai būtu jānosaka ar tiesisko regulējumu attiecībā uz alternatīvo standartizēto pieeju, ņemot vērā to, ka varētu būt tirdzniecības nodaļas, kuru pozīcijas tiek kapitalizētas, izmantojot alternatīvo standartizēto pieeju vienā ceturksnī un alternatīvo iekšējā modeļa pieeju citā ceturksnī. Tomēr ir jānosaka, ka, izmantojot alternatīvo iekšējā modeļa pieeju, aprēķini ir jāveic katru dienu – atšķirībā no alternatīvās standartizētās pieejas.
- (8) Regulas (ES) Nr. 575/2013 325.bf un 325.bg pantā noteiktās atpakaļejošas pārbaudes un peļņas un zaudējumu attiecinājuma prasības nolūkā saskaņā ar alternatīvo iekšējā modeļa pieeju ir jāprecizē, kā iestādēm jāaprēķina portfeļa vērtības faktiskās un hipotētiskās izmaiņas, jo īpaši attiecībā uz to netirdzniecības portfeļa pozīciju vērtību. Tāpēc, lai ņemtu vērā ārvalstu valūtas riskam vai preču riskam pakļauto netirdzniecības portfeļa pozīciju specifiskās īpatnības, ir jāprecizē, kā Komisijas Deleģētā regula (ES) 2022/2059 ^(*) būtu jāpiemēro šīm pozīcijām.
- (9) Lai nodrošinātu atbilstību riska mērīšanas modelī ietvertu risku aptvērumam, portfeļa vērtības faktiskajām un hipotētiskajām izmaiņām parasti būtu jāatspoguļo tikai tās izmaiņas, kas saistītas ar tirgus riska faktoriem. Tomēr, tā kā varētu būt sarežģīti nošķirt izmaiņas, kas saistītas ar ārvalstu valūtas un preču risku netirdzniecības portfeļa pozīcijām, kuras pakļautas preču riskam, un netirdzniecības portfeļa pozīcijām, kuras nemainās lineāri līdz ar valūtas kursa izmaiņām, būtu jāļauj iestādēm portfeļa vērtības faktiskajās un hipotētiskajās izmaiņās atspoguļot izmaiņas, kas saistītas ar visiem komponentiem, kuri nosaka minēto netirdzniecības portfeļa pozīciju vērtību.
- (10) Šīs regulas noteikumi ir cieši saistīti, jo tie visi attiecas uz režīmu netirdzniecības portfeļa pozīcijām, kas ir pakļautas ārvalstu valūtas riskam, preču riskam vai abiem šiem riskiem. Lai nodrošinātu saskaņotību starp šiem noteikumiem, kuriem būtu jāstājas spēkā vienlaikus, un lai personām, uz kurām attiecas tajos noteiktie pienākumi, atvieglotu piekļuvi informācijai par šiem noteikumiem un to visaptverošu pārskatu, ir lietderīgi visus minētos noteikumus iekļaut vienā regulā.

(*) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2022/2059 (2022. gada 14. jūnijs), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 575/2013 papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem, kuros precīzē atpakaļejošas pārbaudes un peļņas un zaudējumu attiecinājuma prasību tehniskos datus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 325.bf un 325.bg pantu (OV L 276, 26.10.2022., 47. lpp.).

- (11) Šīs regulas pamatā ir regulatīvo tehnisko standartu projekts, ko Komisijai iesniegusi Eiropas Banku iestāde.
- (12) Eiropas Banku iestāde ir veikusi atklātu sabiedrisko apspriešanu par regulatīvo tehnisko standartu projektu, kas ir šīs regulas pamatā, izvērtējusi potenciālās saistītās izmaksas un ieguvumus un pieprasījusi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 ^(³) 37. pantu izveidotās Banku nozares ieinteresēto personu grupas atzinumu,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Pašu kapitāla prasību aprēķināšana attiecībā uz tirgus risku netirdzniecības portfeļa pozīcijām, kas pakļautas ārvalstu valūtas riskam, saskaņā ar alternatīvo standartizēto pieeju

1. Aprēķinot pašu kapitāla prasības attiecībā uz ārvalstu valūtas riskam pakļautām netirdzniecības portfeļa pozīcijām pēc metodes, kas balstīta uz jutīgumu, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 trešās daļas IV sadaļas 1.a nodaļas 2. iedaļu, iestādes par bāzi izmanto šo pozīciju neseno pieejamo uzskaites vērtību.
2. Atkāpjoties no 1. punkta, iestādes var izmantot ārvalstu valūtas riskam pakļautas netirdzniecības portfeļa pozīcijas neseno pieejamo patieso vērtību ar nosacījumu, ka tās novērtē visas savas netirdzniecības portfeļa pozīcijas patiesajā vērtībā vismaz reizi ceturksnī. Izmantojot šo atkāpi, iestādes to konsekventi piemēro visām netirdzniecības portfeļa pozīcijām, kas pakļautas ārvalstu valūtas riskam.
3. Iestādes vismaz reizi mēnesī atjaunina neseno pieejamo vērtību, ko izmanto par bāzi, lai aprēķinātu pašu kapitāla prasības attiecībā uz ārvalstu valūtas risku saskaņā ar 1. un 2. punktu, atspoguļojot ārvalstu valūtas riska faktoru vērtības izmaiņas.
4. Par posteņa denominācijas valūtu iestādes nosaka ārvalstu valūtu, kuras vērtības samazināšanās attiecībā pret to pārskata sniegšanas valūtu izraisītu vislielāko posteņa vērtības samazinājumu, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:
  - a) postenis nav novērtēts patiesajā vērtībā;
  - b) postenis ir pakļauts vērtības samazināšanās riskam ārvalstu valūtas riska dēļ;
  - c) posteņa uzskaites vērtība netiek atjaunināta katrā pārskata sniegšanas datumā, lai atspoguļotu valūtas kursa izmaiņas starp ārvalstu valūtu un pārskata sniegšanas valūtu.

Ja pašu kapitāla prasības attiecībā uz tirgus risku iestādes aprēķina konsolidēti, tās par posteņa denominācijas valūtu nosaka tās iestādes pārskata sniegšanas valūtu, kura atzīst šo posteni savā atsevišķajā finanšu pārskatā, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:

- a) postenis nav novērtēts patiesajā vērtībā;
- b) postenis ir pakļauts vērtības samazināšanās riskam ārvalstu valūtas riska dēļ;
- c) iestādes pārskata sniegšanas valūta atšķiras no tās iestādes pārskata sniegšanas valūtas, kura atzīst posteni savā atsevišķajā finanšu pārskatā;
- d) posteņa uzskaites vērtība netiek atjaunināta katrā pārskata sniegšanas datumā, lai atspoguļotu valūtas kursa izmaiņas starp ārvalstu valūtu un tās iestādes pārskata sniegšanas valūtu, kura atzīst posteni savā atsevišķajā finanšu pārskatā.

^(³) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1093/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/78/EK (OV L 331, 15.12.2010., 12. lpp.).

5. *Delta* jutīguma pret ārvalstu valūtas risku vērtība, kas aprēķināta saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 325. r panta 5. punktu un atbilst šā panta 4. punktā minētajiem posteņiem, ir vienāda ar vērtību, kāda šiem posteņiem ir denominācijas valūtā, kas noteikta saskaņā ar minēto punktu, reizinātu ar tūlītējo valūtas maiņas kursu starp denominācijas valūtu un iestādes pārskata sniegšanas valūtu.

2. pants

Pašu kapitāla prasību aprēķināšana attiecībā uz tirgus risku netirdzniecības portfeļa pozīcijām, kas pakļautas preču riskam, saskaņā ar alternatīvo standartizēto pieeju

Aprēķinot pašu kapitāla prasības attiecībā uz preču riskam pakļautām netirdzniecības portfeļa pozīcijām pēc metodes, kas balstīta uz jutīgumu, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 trešās daļas IV sadaļas 1.a nodaļas 2. iedaļu, iestādes par bāzi izmanto šo pozīciju neseno pieejamo patieso vērtību.

Iestādes novērtē šīs pozīcijas patiesajā vērtībā vismaz reizi mēnesī.

3. pants

Pašu kapitāla prasību aprēķināšana attiecībā uz tirgus risku netirdzniecības portfeļa pozīcijām, kas pakļautas ārvalstu valūtas riskam, saskaņā ar alternatīvo iekšējo modeļa pieeju

1. Aprēķinot pašu kapitāla prasības attiecībā uz ārvalstu valūtas riskam pakļautām netirdzniecības portfeļa pozīcijām saskaņā ar alternatīvo iekšējo modeļa pieeju, kas izklāstīta Regulas (ES) Nr. 575/2013 trešās daļas IV sadaļas 1.b nodaļā, iestādes par bāzi izmanto šo pozīciju neseno pieejamo uzskaites vērtību.

2. Atkāpjoties no 1. punkta, iestādes var izmantot ārvalstu valūtas riskam pakļautas netirdzniecības portfeļa pozīcijas neseno pieejamo patieso vērtību ar nosacījumu, ka tās novērtē visas savas netirdzniecības portfeļa pozīcijas patiesajā vērtībā vismaz reizi ceturksnī. Izmantojot šo atkāpi, iestādes to konsekventi piemēro visām ārvalstu valūtas riskam pakļautajām netirdzniecības portfeļa pozīcijām.

3. Iestādes atjaunina neseno pieejamo vērtību, ko izmanto par bāzi, katru dienu aprēķinot pašu kapitāla prasības attiecībā uz ārvalstu valūtas risku saskaņā ar 1. un 2. punktu, atspoguļojot ārvalstu valūtas riska faktoru vērtības izmaiņas.

4. Katru dienu atjauninot netirdzniecības portfeļa pozīcijas neseno pieejamo vērtību, iestādes atjaunina visu riska faktoru vērtību pozīcijai, kurai tās izmantojušas 5. panta 1. punkta otrajā daļā paredzēto atkāpi.

5. Aprēķinot Regulas (ES) Nr. 575/2013 325.bb pantā minēto sagaidāmā iztrūkuma riska mēru un tās pašas regulas 325.bk pantā minēto spriedzes scenārija riska mēru attiecībā uz pakļautām netirdzniecības portfeļa pozīcijām, kas pakļautas ārvalstu valūtas riskam, iestādes piemēro attiecīgi nākotnes satricinājumu scenārijus vai nākotnes satricinājumu ārkārtas scenārijus tikai tiem riska faktoriem, kas ietilpst vispārīgajā ārvalstu valūtas riska faktoru kategorijā, kā minēts tās pašas regulas 325.bd panta 1. punktā.

6. Iestādes savā riska mērīšanas modelī ietver vērtības samazināšanās risku, ko rada attiecīgo valūtas kursu izmaiņas un kas izriet no šim riskam pakļautajiem posteņiem, ja šie posteņi netiek novērtēti patiesajā vērtībā un to uzskaites vērtības netiek atjauninātas katrā pārskata sniegšanas datumā, lai atspoguļotu valūtas kursa izmaiņas starp ārvalstu valūtu un tās iestādes pārskata sniegšanas valūtu, kura atzīst posteņi savā atsevišķajā finanšu pārskatā.

4. pants

Pašu kapitāla prasību aprēķināšana attiecībā uz tirgus risku netirdzniecības portfeļa pozīcijām, kas pakļautas preču riskam vai gan preču, gan ārvalstu valūtas riskam, saskaņā ar alternatīvo iekšējo modeļa pieeju

1. Aprēķinot pašu kapitāla prasības attiecībā uz netirdzniecības portfeļa pozīcijām, kas pakļautas vai nu preču riskam, vai arī gan preču, gan ārvalstu valūtas riskam, saskaņā ar alternatīvo iekšējo modeli, kā noteikts Regulas (ES) Nr. 575/2013 trešās daļas IV sadaļas 1.b nodaļā, iestādes par bāzi izmanto šo pozīciju nesenāko pieejamo patieso vērtību. Iestādes novērtē šīs pozīcijas patiesajā vērtībā reizi dienā.
2. Aprēķinot Regulas (ES) Nr. 575/2013 325.bb pantā minēto sagaidāmā iztrūkuma riska mēru vai tās pašas regulas 325.bk pantā minēto spriedzes scenārija riska mēru attiecībā uz netirdzniecības portfeļa pozīcijām, kas pakļautas tikai preču riskam, iestādes piemēro attiecīgi nākotnes satricinājumu scenārijus vai nākotnes satricinājumu ārkārtas scenārijus tikai tiem riska faktoriem, kas ietilpst vispārīgajā preču riska faktoru kategorijā, kā minēts tās pašas regulas 325.bd panta 1. punktā.
3. Aprēķinot Regulas (ES) Nr. 575/2013 325.bb pantā minēto sagaidāmā iztrūkuma riska mēru vai tās pašas regulas 325.bk pantā minēto spriedzes scenārija riska mēru attiecībā uz preču riskam un ārvalstu valūtas riskam pakļautām netirdzniecības portfeļa pozīcijām, iestādes piemēro attiecīgi nākotnes satricinājumu scenārijus vai nākotnes satricinājumu ārkārtas scenārijus riska faktoriem, kas ietilpst vispārīgajā preču vai ārvalstu valūtas riska faktoru kategorijā, kā minēts tās pašas regulas 325.bd panta 1. punktā.

5. pants

Tādu portfeļa vērtības hipotētisko un faktisko izmaiņu aprēķināšana, kas saistītas ar netirdzniecības portfeļa pozīcijām, kuras pakļautas ārvalstu valūtas riskam vai preču riskam, vai arī gan preču, gan ārvalstu valūtas riskam, saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 325.bf un 325.bg pantu

1. Atkāpjoties no Deleģētās regulas (ES) 2022/2059 1. līdz 4. panta, kad iestādes aprēķina Regulas (ES) Nr. 575/2013 325.bf un 325.bg pantā minētās portfeļa vērtības hipotētiskās un faktiskās izmaiņas attiecībā uz ārvalstu valūtas riskam pakļautu netirdzniecības portfeļa pozīciju, tās aprēķina minētās netirdzniecības portfeļa pozīcijas vērtību tās dienas beigās, kura seko pēc tās pašas regulas 325.bf pantā minētās riskam pakļautās vērtības aprēķināšanas, izmantojot minētās netirdzniecības portfeļa pozīcijas vērtību iepriekšējās dienas beigās un atjauninot komponentu, kas atspoguļo attiecīgās pozīcijas ārvalstu valūtas risku.

Ja kādas netirdzniecības portfeļa pozīcijas vērtība nemainās lineāri līdz ar izmaiņām valūtas kursā, kura riskam pakļauta šī pozīcija, iestādes var aprēķināt minētās netirdzniecības portfeļa pozīcijas vērtību tās dienas beigās, kura seko pēc Regulas (ES) Nr. 575/2013 325.bf pantā minētās riskam pakļautās vērtības aprēķināšanas, izmantojot minētās netirdzniecības portfeļa pozīcijas vērtību iepriekšējās dienas beigās un atjauninot visus komponentus, ko iestāde izmanto minētās netirdzniecības portfeļa pozīcijas novērtēšanai.

Piemērojot otro daļu, iestādes to tirdzniecības nodaļā konsekventi piemēro visām pozīcijām, kas nemainās lineāri līdz ar izmaiņām valūtas kursā, kura riskam pakļautas šīs pozīcijas.

2. Atkāpjoties no Deleģētās regulas (ES) 2022/2059 1. līdz 4. panta, kad iestādes aprēķina Regulas (ES) Nr. 575/2013 325.bf un 325.bg pantā minētās portfeļa vērtības hipotētiskās un faktiskās izmaiņas attiecībā uz preču riskam vai arī gan preču riskam, gan ārvalstu valūtas riskam pakļautu netirdzniecības portfeļa pozīciju, tās aprēķina minētās netirdzniecības portfeļa pozīcijas vērtību tās dienas beigās, kura seko pēc tās pašas regulas 325.bf pantā minētās riskam pakļautās vērtības aprēķināšanas, izmantojot vienu no šīm metodēm:

- a) iestādes izmanto minētās netirdzniecības portfeļa pozīcijas vērtību iepriekšējās dienas beigās un atjaunina tikai tos komponentus, kas atspoguļo ārvalstu valūtas un preču risku;

b) iestādes izmanto minētās netirdzniecības portfeļa pozīcijas vērtību iepriekšējās dienas beigās un atjaunina visus komponentus, ko iestāde izmanto minētās netirdzniecības portfeļa pozīcijas novērtēšanai.

Piemērojot pirmo daļu, iestādes to tirdzniecības nodaļā konsekventi piemēro visām pozīcijām, kas pakļautas preču riskam.

3. Iestādes piemēro 1. un 2. punktu tikai tām netirdzniecības portfeļa pozīcijām, kas ir iekļautas portfeli gan Regulas (ES) Nr. 575/2013 325.bf pantā minētās riskam pakļautās vērtības aprēķināšanas dienā, gan nākamajā dienā pēc minētās riskam pakļautās vērtības aprēķināšanas.

6. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2023. gada 20. aprīlī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN